

80. godišnjica života akademika Dragutina Feletara

Akademik Dragutin Feletar rođen je u Velikom Otoku 1941. godine. Radio je u Donjoj Dubravi, Čakovcu, Koprivnici, Zagrebu i Samoboru, posljednjih 40-tak godina živi u Koprivnici. Istaknuti je hrvatski geograf, istraživač povijesti sjeverozapadne Hrvatske (prvenstveno Podravine) te pisac. Vrlo je aktivan kao društveni i kulturni djelatnik, osobito u Podravini, Međimurju i Zagrebu. Kao nakladnik uredio je i izdao dosad više od 300 naslova te je izdavač poznatih stručnih (*Meridijani, Podravski zbornik*) i znanstvenih časopisa (*Podravina, Donjomeđimurski zbornik, Ekonomska i ekohistorija*).

Dragutin Feletar osnovnu je školu polazio u Donjoj Dubravi i Kotoribi, gimnaziju u Varaždinu, a studij geografije završio je na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Zagrebu. Na tom je fakultetu doktorirao s temom o industriji Podravine (1982.). Nakon jednogodišnjega rada u Osnovnoj školi u Donjoj Dubravi 1966. zaposlio se kao novinar u listu *Međimurje*. Bio je među osnivačima Radija Čakovec 1968. i Hrvatskoga kajkavskog kalendara 1969. Sudjelovao je u osnivanju Kulturno-prosvjetnog društva Zrinski koje je afirmiralo kajkavsku književnost tiskanjem devet knjiga. Bio je urednik *Glasa Podravine* 1970. Radi u Podravci od 1973. do 1983. godine. Na Geografskom odsjeku Prirodoslovno-matematičkoga fakulteta u Zagrebu zaposlio se 1983. kao asistent. Ubrzo napreduje, a za redovitoga sveučilišnog profesora u trajnom zvanju izabran je 1999. godine. Obavljao je dužnosti predstojnika Geografskoga zavoda, pročelnika Geografskoga odsjeka te prodekana i dekana Prirodoslovno-matematičkoga fakulteta od 2002. do 2006. godine. Bio je urednik *Geografskog glasnika* (sada *Hrvatskoga geografskog glasnika*). Član je Družbe „Braća Hrvatskoga Zmaja“ kao Zmaj Velikootočki, a veliki meštar bio je od 2006. do 2011. godine. Dragutin Feletar bio je aktivan i u političkom životu Koprivnice: kao nositelj liste Hrvatske seljačke stranke bio je predsjednik Gradskega vijeća Koprivnice od 2001. do 2005. godine.

Dragutin Feletar izrazito je plodan hrvatski pisac geografske, povijesne, demografske, etnološke i kulturološke literature. Dosad je u domaćoj i stranoj periodici objavio više od 130 znanstvenih i više od 110 stručnih radova. Autor je 74 znanstvene i stručne knjige, 23 udžbenika iz geografije za osnovne i srednje škole te više knjiga iz književnosti. Sudjelovao je na više od 190 znanstvenih skupova, pretežno međunarodnoga karaktera. Teško je izdvojiti pojedinačne radove, ali knjiga *Industrija u ekonomsko-geografskoj strukturi Podravine* (1984.) metodološka je osnovica za primjenu industrijske geografije i razvoj povijesti poduzetništva. Brojni su mu radovi citirani u inozemnoj i domaćoj znanstvenoj literaturi. Svojim je svestranim javnim djelovanjem profesor Feletar u Koprivnici i Podravini dao velik doprinos razvoju znanstvenih istraživanja i razvoju kulturnoga i društvenoga života, gotovo poput kakve kulturne institucije.

foto: I. L. Zagoda

Za svoj rad primio je brojna priznanja i nagrade, a ističem: Red Danice hrvatske s likom Ruđera Boškovića (2002.), nagradu za životno djelo Koprivničko-križevačke županije (2002.), nagradu Josip Juraj Strossmayer HAZU-a (2002.), godišnju državnu nagradu za znanost Hrvatskoga sabora (2004.), nagradu za životno djelo Grada Koprivnice (2005.) i nagradu Vjekoslav Klaić (2016.). Počasnim građaninom Koprivničko-križevačke županije proglašen je 2021. godine. U Budimpešti je proglašen europskim vitezom kulture (2011.). Kruna Feletarova znanstvenoga rada i društvenoga angažmana jest izbor za člana suradnika Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti 2006., a potom i za redovitoga člana 2016. godine. Danas je glavni urednik najstarijega HAZU-ova časopisa *Rad* i urednik *Zbornika za narodni život i običaje*. Voditelj je Odsjeka za etnologiju HAZU-a i *Zavoda* za znanstvenoistraživački i umjetnički rad HAZU-a u Bjelovaru te je član znanstvenoga vijeća križevačkoga Zavoda HAZU-a.

Dao je važan doprinos utemeljenju industrijske geografije u Hrvatskoj provodeći pionirska istraživanja. Doprinio je i razvoju hrvatske historijske geografije, a također u povijesti poduzetništva istražujući u velikoj mjeri koprivnička poduzeća. Razvijao je istraživanja ekonomske povijesti te pokazao veliko zanimanje za hrvatsku kulturnu povijest, posebno za nepokretne spomenike kulture.

Od velike je važnosti njegov rad na unapređenju industrijske geografije kao specijalnosti ekonomske i socijalne geografije. Razrađivao je i proširivao metodologiju industrijske geografije. Analiza industrije kao najvažnije privredne djelatnosti i razrada njezine strukture, odnosa među industrijskim granama i odnosa industrije prema drugim gospodarskim granama te osobito analiza industrije kao važna čimbenika transformacije geografskoga prostora. Istaknuo se uvođenjem kvantitativnih i grafičkih metoda u industrijsku geografiju kao i gajenje geoekološkoga pristupa proučavanju sekundarnoga sektora.

Njegovi prinosi razvoju historijske geografije odnose se na afirmaciju proučavanja malih geografskih cjelina i naselja. Historijsko-geografskom znanstvenom obradom niza mjesta, općina i županija, osobito u sjevernoj Hrvatskoj, gdje je studija lokalnih područja bilo izrazito malo, unaprijeđena je hrvatska geografija, ali i historiografija, povijest umjetnosti i etnologija. Postavljena je specifična metodologija koja je u historijskoj geografiji afirmirala geoekološki pristup te doprinijela afirmaciji suvremene ekohistorije. U toj metodologiji polazi se od zemlje, dakle fizičko-geografskih značajka, te ljudi, odnosno demografskih strukturnih i migracijskih obilježja, do značajki naseljenosti (ruralnih i urbanih struktura) te društvenoga, političkoga i ekonomskoga razvoja. U objašnjavanju funkcija i procesa u nekom povijesnom razdoblju primjenjuju se brojne geografske, pa i kvantitativne metode i mjerila.

Značajan je i njegov rad na razvijanju i afirmaciji geografsko-povijesnoga istraživanja proizvodnje, proizvodnih jedinica i poduzetništva. U knjigama i studijama brojnih hrvatskih poduzeća i proizvodnih sustava razrađena je specifična metodologija historijsko-geografskoga i ekohistorijskoga pristupa. Tek se djelomice primjenjuje kronološka metoda, a razvijena je ekološko-demografsko-ekonomska analiza s ugradbom svih sastavnica koje su utjecale na razvoj i promjene. Modernim kvantitativnim i grafičkim metodama i mjerilima razrađuju se strukture, funkcije i procesi u nekom poduzeću od priprema i uvjeta osnivanja, početnoga razvoja do današnjice.

Osobito je važan njegov prinos popularizaciji znanosti kojom se bavi više od pola stoljeća, ponajprije geografije, povijesti, povijesti umjetnosti, etnologije, demografije i geopolitike. To je ostvareno objavljivanjem izrazito velika broja popularnih članaka u dnevnom tisku, periodici, zbornicima i dijelovima knjiga.

Akademik Dragutin Feletar poznat je po svojoj golemoj radnoj energiji, aktivnostima u brojnim raznovrsnim organizacijama i ustanovama vezanim uz kulturu, znanost i politiku te neprestanoj težnji za djelovanjem, osobito na području sjeverozapadne Hrvatske.

Zoran Stiperski